

Irena Majcen, ministrica
Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska 48, 1000 Ljubljana

v vednost: Odbor za zadeve Evropske unije, Državni zbor RS

Ljubljana, 22. februar 2016

Svet EU za okolje: Pariški dogovor je podlaga za okrepitev podnebne ukrepanja EU

Spoštovana ministrica Majcen,

4. marca bo Svet EU za okolje razpravljal o vplivu Pariškega dogovora na podnebne politike EU. Nevladne organizacije združene v mreži Plan B za Slovenijo na Pariški dogovor gledamo kot zgodovinski trenutek, ki je napovedal konec dobe fosilnih goriv. Predstavlja prvi dogovor vseh držav, da bodo za spopadanje s podnebnimi spremembami sprejele ukrepe, ki bodo prispevali k skupnemu zasledovanju cilja omejitve dviga temperature na 1,5 °C glede na pred-industrijsko raven ter, da bodo v drugi polovici stoletja dosegle nične emisije. Marčevsko zasedanje evropskih okoljskih ministrov je tako priložnost, da EU pokaže, kako lahko države pristopijo k učinkovitemu izvajanju Pariškega dogovora.

Sekretariat Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja (UNFCCC) je opozoril, da trenutni načrti podnebne ukrepanja svetovnih vlad vodijo do nevarnega dviga globalne temperature za 3 ali več °C. Nadaljevanje scenarija 'brez sprememb' v EU bi bilo zato nesprejemljivo. Če želi EU izpolniti pričakovanja po Parizu, morajo sklepi Sveta EU za okolje vključevati vsaj naslednje tri elemente:

1. Zaostritev dolgoročnega cilja (Pariški dogovor, člena 2(a) in 4.1)

Cilj zasledovanja naporov za omejitev dviga temperature na 1,5 °C zahteva okrepitev ukrepanja vseh držav in ponovno oceno evropskih podnebno-energetskih politik. Zmanjšanje globalnih emisij na ničelno stopnjo v drugi polovici stoletja pomeni, da morajo vsi sektorji v EU ničelne emisije doseči v naslednjih nekaj desetletjih. S tem v zvezi je najbolj nujen ukrep EU določitev časovnice za opustitev rabe premoga, plina in nafte.

2. Revizija trenutno nezadostnih podnebnih ciljev (INDC) (Sklep pogodbenic, odstavki 17 – 24)

Trenutni nameravani nacionalno določeni prispevki (INDCs), ki so jih države predlagale, so nezadostni in vodijo do nevarnega segrevanja za več kot 3 °C. Zato je izredno pomembno, da vse države čimprej izboljšajo svoje INDC-je in se s tem pripravijo na dialog o zadostnosti ciljev, ki bo v okviru UNFCCC potekal v letu 2018. Če želi EU uskladiti svoje podnebno-energetske politike s Pariškim dogovorom, mora trenutno predvidene cilje do leta 2030 revidirati in zaostriti – najboljša priložnost za to pa je zakonodajni proces o 2030 podnebno-energetskem paketu.

3. Preusmeritev finančnih tokov (Pariški dogovor, člen 2 (c))

Podpora nizkoogljicnemu in na podnebje odpornemu razvoju se mora odraziti na uskladitvi vseh finančnih tokov s temi cilji ter opustitvi praks financiranja, ki otežujejo zmanjšanje emisij - npr. subvencioniranje fosilnih goriv in zagotavljanje finančne podpore za vlaganja v fosilne vire skozi evropske razvojne banke. Hkrati mora EU zagotoviti zadostno javno finančno podporo za podnebno ukrepanje po letu 2020 in več pozornosti nameniti podpori ukrepom prilaganja v državah v razvoju

Učinkovitost Pariškega dogovora bo odvisna od ukrepov, ki jih bodo posamezne države sprejele v naslednjih nekaj letih. Brez dvoma je v interesu EU, da postane vodilna sila v prehodu na gospodarstvo brez emisij, zato vas pozivamo, da podprete zgoraj navedene ključne korake za zaščito ljudi in planeta pred nevarnimi podnebnimi spremembami.

S spoštovanjem,

Barbara Kvac

Barbara Kvac
koordinatorka DS za podnebno politiko pri mreži Plan B za Slovenijo